

er blevet sagt af Modstanderne, det kan vist ogsaa godt siges af Benner og gives en saadan Forklaring, at man ret vel kan gaa ind paa det, men jeg tror dog ikke, at den Forklaring af Begrebet Magt, som er den naturligeste og ligefremmeste, er den rette; der skal altsaa anvendes en lidt struet Forklaring, og den holder jeg ikke af. Nei, for mig staar det saaledes, at det, Flertallet har kæmpet for og kæmper for i dette Øieblik, og som jeg haaber, at det vil vedblive at kæmpe for, er en Regjering, der er istand til at regjere, en Regjering, der virkelig ifølge sin politiske Opfattelse og Overbevisning er istand til at regjere. Dertil kræves selvfølgelig, at den har samme væsentlige Grundfarve som Flertallet i det folkevalgte Kammer, men tillige at den paa den anden Side ikke staar saa ensidig, at det er umuligt for den at gjøre sig til en virkelig Mægler mellem de to Thing. Det altsaa, som Flertallet kæmper for, er et Systemstifte, som kan føre til det Resultat, jeg her har tilladt mig at betegne. Det er ikke Magten; thi Flertallet har aldrig udtalt og jeg antager aldrig, at det vil udtale, at det er visse Navne, visse Personer, visse Besiddere eller Ikke-Besiddere, der skulle være styrende, men det er visse Ideer, et bestemt System, der skal være det herskende. Det er det, som er Flertallets Maal. Der er her en betydelig Forskjel, idet den ene Part siger og nu i mange Aar har sagt ved de foreliggende Kjendsgjerninger: „Då alene, vore Interesser alene“, uden Hensyn til, at det folkevalgte Kammer har et Flertal paa de 3 Fjerdepartier. De Love, der ere blevne forelagte i den foregaaende Samling, de Love, der foreligge i denne Samling, udtale: „Vi og ene Vi uden Hensyn til Flertallet“. Flertallet kræver ikke det Samme. Det kræver, at Regjeringen kan indtage en Plads som en virkelig Mægler mellem Thingene, men det anser det for umuligt, at der kan regjeres med vor nuværende Forfatning, naar Regjeringen ikke er istand til at indtage en saadan Mæglerstilling. Dette danner altsaa Grundlaget for Flertallets Modstand mod de foregaaende og mod denne Regjering. Men jeg kommer noget i Forlegenhed, naar jeg skal betegne det Grundlag, hvorpaa Mindretallet staar. Der kommer den Lante ind, at jeg vil kalde det flydende; men saa ser jeg strax, at det flydende har en stærk Tilbøjelighed til at ville søge Ligevægt, og det forekommer mig, at Mindretallets Grundlag netop skyt Ligevægt. Jeg bliver derfor nødsaget til at kalde det svævende, flagrende. Snart har man maattet søge det op i Finantslovsfortolkningsernes Regioner, og snart har man maattet søge ned til det Materielle, til Kanoner og Fæstninger, for at finde det. Men om en Liben Stund vare Kanoner og Fæstninger faldne, og saa maatte man søge det et andet Sted ude paa Valgtribunerne eller saadanne Steder. Derfor tror jeg at kunne med nogen Ret betegne dette Grundlag som svævende, og jeg

skal nu tillade mig at dvæle ved nogle enkelte af de Riids, der komme frem ved saaledes af og til at kaste Diet paa svævende Skiffelser. Det første af disse er allerede nævnt af en foregaaende Læser, det er Overenskomst. Man har sagt, der er ikke anden Vej at komme frem ad end Overenskomst. Ja, derfor var det netop ogsaa, at jeg sagde, at der var intet andet Ministerium, der kunde regjere end det, som kunde stille sig paa et virkeligt Mæglerstandpunkt mellem Thingene; thi ogsaa jeg erkjender, at der er ikke nogen anden Vej at komme frem ad med vor nuværende Forfatning end Overenskomst mellem de to Thing. De fleste Forfatninger med 2 Kamre have et eller andet Middel, hvorved de kunne løse de vanskeligste Konflikter, som opstaa. I England løser man disse paa den grundigste Maaade; thi de, der blive Mindretal, gaa deres Vej og lade Flertallet regjere. Det er den grundigste, den fuldstændigste Løsning af Konflikter. I Sverrig f. Ex. stemme jo begge Kamre under Et, og det var ogsaa en Løsning. Her i Danmark havde vi ogsaa en Løsning i Grundloven af 1849, idet nemlig begge Thingene valgtes af de samme Bølgere, saa at en Folketemming, der vedligeholdte sig længe og vedvarende og som havde Styrke, vilde omstøder bringe et ensartet Flertal i begge Thing; det var en langsom Maaade, der virkede paa, men til sidst vilde det dog bringe en Løsning paa Konflikten, og denne langsomme Maaade kunde maaske være mest passende for os; man siger jo i det Hele, at det danske Folk skulde være noget langsomt i sine Bevægelser. Det var altsaa et Middel til at komme over Konflikten. Men da man forandrede denne Grundlov i 1866, satte man ligesom en ny Maskindel i den ældre Maskine, men denne ny Maskindel er gaaet overmaade trang til Dato, og det viser sig klarere idag, end det har vist sig før, at naar det kommer til Stykket, er den ubrugelig i og for sig, idet en Løsning ikke paa denne Maaade kan tilveiebringes i de alvorlige Konflikter. Vi have altsaa som Løsningsmiddel kun tilbage dette Gnest: Overenskomst. Jeg indrømmer derfor, at vi maa komme ind paa Overenskomsten, hvis overhovedet Forfatningen skal kunne bruges. Jeg vil da opfatte det Spørgsmaal: Har nu Regjeringen siden 1872 stillet sig saaledes, at en Overenskomst blev mulig, have dens Lovforslag og den Maaade, hvorpaa den har modtaget Flertallets Lovforslag, i nogen Maaade været egnet til Overenskomst? Vil man som den ærede sidste Læser nævne Løblov og blot se paa den i to Sekunder, vil man se, at vi ere naaede fra at have en Regjering, der dog kunde undvære en 600,000 Kroner paa Løblov, til en, der ikke kan undvære en eneste Dre. Vil man se paa Skoleloven, vil man opdage, at vi ere naaede fra at have en Minister for Kirke- og Undervisningsvæsenet, der kunde gaa ind paa, at Bøberne i Skoledistriktterne selv